

standen imod Willkaarlighed (Ja! Ja!). Overhovedet lader det sig ikke udmaale i Penge, hvad dette har at betyde; men jeg føler det selv som Embedsmand, og jeg er derfor berettiget til at antage, at mine Medembedsmænd ogsaa føle det, at dette har noget ganske Andet at sige end det, at erholde $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$ mere i Indtægt. Jeg mener saaledes, at den danske Embedsstand maa, som Forholdene ere, være tilfreds med dette Udkast, naar det maatte blive til Lov, og jeg troer ikke det vil være fornødent, og det kan gjerne være, at det kan blive meget betænkeligt, endvidere at føie det Tillæg til, som i pecuniær Henseende har lidet at betyde, nemlig om $\frac{3}{4}$ af Gjennemsnitsbeløbet af Gagen i Pension for 50 Aars Tjeneste. Naar der endelig for dette Tillæg er anført, at der skulde være enkelte af de fremmede Love, som ere citerede i de ældre Forestillinger, som netop tage særligt Hensyn til 50 Aars Tjeneste, saa skal jeg ikke benegte det. Det er mig vel bekjendt, at der er flere Love, som tage dette Hensyn, men der er ogsaa andre, som ikke tage det, og ialtsald er det ingenlunde et tilstrækkeligt Motiv for dette enkelte Forslag, at man kan paaberaabe sig, at andre Love have lignende enkelte Bestemmelser. Naar man vil sammenligne den danske Pensionsslov med andre Pensionsslove, da gjøre man det i deres Heelhed, og da staaer det hidtil uimodsagt, — og i fornødent Fald skal jeg meddele Extracter af fremmede Staters Love, som skulle godtgjøre, hvad jeg her har sagt, — at det Udkast til en dansk Pensionsslov, som her foreligger, hører til de gunstigste i Europa; jeg vil slet ikke tale om America, hvor man, som bekjendt, slet ingen Pensionsslov kjender.

Orsted: Under Sagens første Behandling yttrede jeg, at hvis Sagen stod paa et andet Standpunct, vilde jeg have væsentlige Forandringer at foreslaae i Lovudkastet, men at jeg ikke gjorde det, fordi, efter det Stand-

punct, hvorpaa Sagen nu engang er kommet, der ikke var mindste Rimelighed for at kunne sætte dem igennem, og at det altsaa kun vilde opholde Tiden. Jeg yttrede mig meget kort, navnlig over den §, hvorom for nærværende Tid er Spørgsmaal, men det, at jeg kun kortelig yttrede mig, har foranlediget en Misforstaaelse, som jeg har troet, saavidt muligt, at maatte berigtige. Den ærede Finantsminister har nemlig optaget en enkelt af mine Bemærkninger, og derom yttret, at Pensionsvæsenet ikke skulde betragtes fra Medlidenhedens Standpunct. Denne Bemærkning kan han kun have givet Anvendelse paa mit Foredrag, fordi han har optaget en enkelt Bemærkning af mig, uden Hensyn til den almindelige Grundsætning, som jeg vel ikke udtalte, men dog siltiende forudsatte, og som skulde være den, der gav den specielle Anmærkning sin Holdning og Betydning. Jeg antager det for afgjort, at Statens Forpligtelse til at give sine Embedsmænd Pension ligger alene deri, at den ikke kan vente at faae en dygtig og paalidelig Embedsstand, med mindre den ikke blot forsikkrer Embedsmændene et anstændigt Udkomme, saalange de ere i Embede, men ogsaa en taalelig Tilstand i det Tilfælde, at de uden egen Skyld bleve satte ud af Embedet. Det er fra dette Standpunct alene, at jeg betragter Pensionsvæsenet, og fra dette forekommer det mig ikke at være urigtigt, at den Embedsmand, som paa Grund af Sygdom og Svagelighed sættes ud af Stand til at forrette sit Embede og deraf for maa fratræde det, uden Hensyn til en kortere eller længere Tjenestetid skulde have en taalelig Subsistence, og det har da ogsaa særlig Betydning, at han allerede er meget uheldig ved, at hans Forventninger om bedre Kaar aldeles standses, naar han kun har en ringe Gage, i det Dieblit han gaar af paa Pension, men at det gjør hans Kaar endnu uheldigere, naar det kun er en meget lille Nyotadeel af hans ringe Gage, som han vil erholde.